

Arbeidsgivers plikter i pandemiens tid

De færreste arbeidstakere er uberørt av pandemien og myndighetenes tiltak de siste månedene. På mange arbeidsplasser er det ikke mulig med hjemmekontor. Man er da prisgitt av arbeidsgiver og kollegaer følger opp gjeldende råd og retningslinjer for å hindre smittespredning i samfunnet og på arbeidsplassen. Mange arbeidstakere er bekymret for smitte og lurer på hva de kan kreve av arbeidsgiver i den forbindelse. Under er en gjennomgang av noen viktige punkter som både arbeidsgivere og arbeidstakere bør være bevisst på.

Generelt plikter arbeidsgiver etter arbeidsmiljøloven å sørge for et forsvarlig arbeidsmiljø. Dette innebærer blant annet at arbeidsgiver ved planleggingen og utformingen av arbeidet skal legge vekt på å forebygge skader og sykdommer. Arbeidet skal videre organiseres og tilrettelegges slik at de ansatte ikke utsettes for uheldige fysiske eller psykiske belastninger og slik at sikkerhetshensyn ivaretas. Dette følger direkte av loven. Det er ingen tvil om at koronaviruset har bragt med seg noen ekstra og uvanlige utfordringer for arbeidsgiver knyttet til ivaretagelse av et godt og trygt arbeidsmiljø.

Arbeidsgiver skal foreta en risikovurdering

Det er viktig å være bevisst på at arbeidsgiver plikter å foreta en risikovurdering av faren for smitte på arbeidsplassen. Formålet med vurderingen er å kartlegge faren for smitte, og gjøre det mulig å iverksette egnede tiltak for å forhindre smitte. Risikovurderingen skal foretas i samarbeid med verneombudet. De tillitsvalgte bør også involveres. I virksomheter med flere enn 50 ansatte skal i tillegg arbeidsmiljøutvalget (AMU) involveres i smittevern-vurderingen.

Noen mulige tiltak

Det er mange ulike tiltak arbeidsgivere kan gjennomføre for å begrense risikoen for smitte. Dersom en arbeidsgiver ikke har iverksatt noen eller tilstrekkelige tiltak, bør verneombud og/eller tillitsvalgt følge opp dette, og gjerne komme med konkrete forslag. Hva som er hensiktsmessige tiltak vil selvfølgelig variere fra arbeidsplass til arbeidsplass. Generelt er en god og tett dialog mellom arbeidsgiver og arbeidstakersiden en fordel i smittevernsarbeidet.

Tiltak for å sikre smittevern kan blant annet være at det innføres fleksitid, slik at de ansatte ikke behøver å ta kollektivtransport i rushtiden. Det må også være mulig å holde minimum én meters avstand til andre personer gjennom arbeidsdagen, i tråd med nasjonale retningslinjer. På arbeidsplasser der de ansatte oppholder seg tett, bør det vurderes å sette opp fysiske skiller mellom de typiske arbeidsstasjonene, om mulig. Det bør også gjøres en vurdering av hvor mange som skal være til stede på arbeidsplassen samtidig. Der det er mulig kan en rullerende ordning være lurt, eksempelvis at halvparten av de ansatte er til stede av gangen.

Videre må arbeidsgiver sørge for at renhold av arbeidsplassen blir gjort tilstrekkelig grundig og hyppig. Særlig viktig er rengjøring av toaletter/garderobes og andre hyppige kontaktpunkter som dører, kaffemaskiner og annet utstyr.

Når det gjelder spisepauser må det også i spiserom/kantine sørges for minst én meter avstand. Dette kan ofte løses ved å dele de ansatte i ulike lunsjgrupper slik at ikke alle spiser samtidig. Kantine med selvbetjening bør ha maten i tildekkede porsjonspakninger.

Arbeidsgiver bør særskilt vurdere særlige smittevernstiltak for arbeidstakere i

risikogrupper, da disse er spesielt utsatt for alvorlig sykdom ved smitte.

Bli hjemme ved sykdom

Noe av det aller viktigste for å hindre smitte i samfunnet og på arbeidsplassen, er at de som er syke, ikke omgås andre. Har man som arbeidstaker symptomer på covid-19, må man bli hjemme. Dette må arbeidsgiver respektere. Er man syk, skal man ikke pålegges å møte på jobb.

Rett til verneutstyr ved behov

Når det er nødvendig for å ivareta sikkerheten på arbeidsplassen, skal arbeidsgiver besørge verneutstyr til de ansatte. I så fall bør arbeidsgiver også tilby de ansatte opplæring i hvordan utstyret skal brukes.

En løpende vurdering

Det er viktig at arbeidsgiver holder seg oppdatert på hvilke retningslinjer og smitteverntiltak som gjelder til enhver tid, da endringer i disse foretas hyppig. Helse- og arbeidsmiljøetaten og Arbeidstilsynet har bl.a. på sine nettsider god informasjon om smittevern på arbeidsplassen, som kan være en god ressurs både for arbeidstakere og arbeidsgivere.

KVALE

Jan Erik Sverre,
partner Kvale

Mari Verling,
fast advokat Kvale

FOTO: KVALE NO